

Eurostat/FRA/EIGE paziņojums presei
Briselē, 2024. gada 25. novembrī

Katra trešā sieviete ES ir piedzīvojusi vardarbību

Trešdaļa sieviešu ES ir piedzīvojušas vardarbību mājās, darbā vai sabiedriskā vietā. Jaunas sievietes ziņo, ka ir pieredzējušas augstāku seksuālās uzmākšanās līmeni darbā un cita veida vardarbību nekā vecākas sievietes. Tomēr vardarbība pret sievietēm bieži paliek neredzama, jo tikai katra ceturttā sieviete ziņo par incidentiem iestādēm (policijai vai sociālajiem, veselības aprūpes vai atbalsta dienestiem). Tie ir daži no konstatējumiem ES apsekojumā par vardarbību, kas saistīta ar dzimumu, ko laikposmā no 2020. gada līdz 2024. gadam veica Eurostat (ES Statistikas birojs), ES Pamattiesību aģentūra (FRA) un Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE).

Rezultāti, kas iegūti [ES apsekojumā par vardarbību, kas saistīta ar dzimumu](#), aptver sievietes vecumā no 18 līdz 74 gadiem no visas ES. Apsekojumā ir ietverta viņu pieredze saistībā ar fizisku, seksuālu un psiholoģisku vardarbību, tai skaitā vardarbību ģimenē un ar partneriem nesaistītu vardarbību. Tajā arī ir ziņots par seksuālu uzmākšanos darbā.

Apsekojuma konstatējumi attiecas uz tādiem jautājumiem kā:

- **vardarbības izplatība:** katra trešā sieviete, kas sasniegusi pieaugušā vecumu, ES ir piedzīvojusi fizisku vardarbību, seksuālu vardarbību vai draudus;
- **seksuāla vardarbība un izvarošana:** katra sestā sieviete, kas sasniegusi pieaugušā vecumu, ES ir piedzīvojusi seksuālu vardarbību, tai skaitā izvarošanu;
- **vardarbība mājās:** mājvieta ne vienmēr ir droša daudzām sievietēm: katra piektā sieviete ir cietusi no partnera, radnieka vai cita savas mājsaimniecības locekļa fiziskas vai seksuālas vardarbības;
- **seksuāla uzmākšanās darba vietā:** katra trešā sieviete darbā ir piedzīvojusi seksuālu uzmākšanos darbā. Jaunākas sievietes ziņo par augstāku izplatību – divas no piecām ir piedzīvojušas seksuālu uzmākšanos savās darba vietās;
- **neziņošana par vardarbību:** lai gan lielākā daļa sieviešu, kuras ir piedzīvojušas vardarbību, par to ir runājušas ar tuvu personu, tikai viena no piecām ir sazinājusies ar veselības aprūpes vai sociālo pakalpojumu sniedzēju un tikai viena no astoņām ir ziņojusi policijai par šo incidentu.

ES apsekojumu par vardarbību, kas saistīta ar dzimumu, kopīgi veica Eurostat, FRA un EIGE – trīs organizācijas, kas ir atbildīgas attiecīgi par oficiālo statistiku, cilvēktiesībām un dzimumu līdztiesību ES. Datu vākšana notika laikposmā no 2020. gada septembra līdz 2024. gada martam. Apsekojuma rezultāti sniedz datus, kas ļaus politikas veidotājiem visā ES labāk apkarot vardarbību pret sievietēm un sniegt efektīvāku atbalstu cietušajām personām.

Dati ir pieejami [Eurostat datu kopumā par vardarbību, kas saistīta ar dzimumu](#) (pieejams plkst. 11.00 pēc Centrāleiropas laika).

[Eurostat rakstā "Statistikas skaidrojums"](#) (pieejams plkst. 11.00 pēc Centrāleiropas laika) arī ir aprakstīti daži apsekojuma konstatējumi.

Citāts no Eurostat ģenerāldirektores [Mariana Kotzeva](#) teiktā:

"Šodien Eurostat sadarbībā ar FRA un EIGE ir publicējis ES valstu līmeņa rezultātus no ES apsekojuma par vardarbību, kas saistīta ar dzimumu. Statistika par bieži vien slēpto ar dzimumu saistītās vardarbības parādību ir balstīta uz stingrām datu vākšanas metodēm visās ES dalībvalstīs, padarot šo statistiku par uzticamu pamatu sabiedrības informētībai un politikas rīcībai. Eurostat pateicas visiem, kas drosmīgi, droši un anonīmi dalījās savā pieredzē ar intervētājiem."

Citāts no FRA direktores [Sirpa Rautio](#) teiktā:

"Sievietēm nav drošu telpu, kas būtu brīvas no vardarbības un uzmākšanās. Jau 2014. gadā pirmajā ES mēroga apsekojumā par vardarbību pret sievietēm [FRA atklāja, cik lielā mērā sievietes saskaras ar vardarbību katru dienu un visur](#). Pēc desmit gadiem mēs turpinām novērot tos pašus šokējošos vardarbības līmeņus, kas skar vienu no trim sievietēm. Vardarbības pret sievietēm rādītāji joprojām ir pārāk augsti. Politikas veidotājiem, pilsoniskajai sabiedrībai un priekšplāna darbiniekiem ir steidzami jāatbalsta un jāaizsargā visu ar dzimumu saistītas vardarbības un vardarbības ģimenē upuru tiesības neatkarīgi no tā, kur tā notiek."

Citāts no EIGE direktores [Carlien Scheele](#) teiktā:

"Kad mēs saskaramies ar satraucošu realitāti, kurā katra trešā sieviete ES piedzīvo vardarbību, bet tikai katra astotā par to ziņo, ir nopietni jāapsver sistēmiskās problēmas, kas traucē mainīt situāciju. Šodien mūsu apsekojuma datu izplatīšanas rezultāti patiesi uzsver manas aģentūras darba nozīmi ar dzimumu saistītas vardarbības izskaušanā. Vardarbības pret sievietēm pamatā ir kontrole, dominance un nevienlīdzība. Ja preventīvajos pasākumos, pakalpojumos un iestādēs tiks integrēta dzimumu līdztiesības perspektīva, tad varam sagaidīt, ka vairāk sieviešu vērsīsies pie mums, ticot, ka viņas saņems nepieciešamo atbalstu. Jo ikvienai sievietei ir tiesības būt drošībā – visur."

Plašākai informācijai lūdzam sazināties ar:

- **Eurostat:** eurostat-mediasupport@ec.europa.eu / Tālr.: +352 4301 33 408
- **FRA:** media@fra.europa.eu / Tālr.: +43 1 580 30 653
- **EIGE:** georgie.bradley@eige.europa.eu / Tālr.: +370 6982 78 26

Šo paziņojumu preseai iztulkoja Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs, bet FRA eksperti to nebija pārlasījuši.